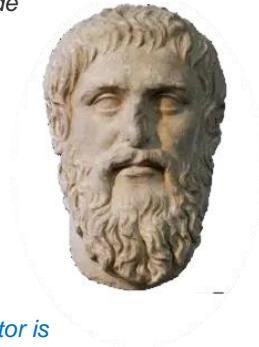

Pitch

Het doel van de architectuurpitch is om een eerste indruk te krijgen van een ketenafpraak¹. Op basis van de pitch en de aangeleverde documentatie voert Bureau Edustandaard een architectuurscan uit. Voor de leden van de Architectuurraad (en andere geïnteresseerden) verduidelijkt deze pitch de context van de afspraak en de resultaten uit de architectuurscan.

1. Om welke afspraak gaat het?

- Naam van de afspraak?
Ketenreferentiearchitectuur gegevensplatform onderwijs (PLATO)
- Soort afspraak (standaard, begrippenset, model, architectuur, voorziening, ...)?
architectuur
- Waar gaat de afspraak over?

In de onderwijsketen worden veel gegevens uitgewisseld. Met architectuurafspraken per sector is de afgelopen jaren veel aan effectiviteit en efficiency gewonnen om datagebruik beter mogelijk te maken en datakwaliteit te vergroten. Edustandaard en haar governance heeft aan borging bijgedragen. Ook intersectoraal is sprake van steeds meer gegevensuitwisseling in het onderwijs. Het informatiemodel RIO is een uiting van sectoroverstijgende architectuurafspraken. Er is behoefte om de architectuurafspraken per sector te verbinden in afspraken over een platform voor onderwijsgegevens. De Datakamer heeft daarbij een faciliterende en stuwende rol om als platform voor tactische afspraken op bestuurlijke niveau deze ontwikkeling te ondersteunen. De beoogde ontwikkeling betreft allereerst het opstellen van een keten(referentie)architectuur maar vervolgens ook de implementatie onderwijsbreed om tot betekenisvolle verbetering te komen.

2. Op wiens verzoek en met welk doel wordt een architectuurscan uitgevoerd?

- Wie is opdrachtgever voor de scan?
Datakamer Onderwijs (voorzitter : Fons Dingelstad)
- Met welk doel is de scan aangevraagd?

Het doel van de ketenreferentiearchitectuur gegevensplatform onderwijs (PLATO) is het zoeken, vinden, begrijpen, vergelijken, kiezen en integreren van onderwijsgegevens om ze te kunnen gebruiken voor onderzoek, ondersteuning en evaluatie doeleinden. Dit draagt voor de ketenpartners bij aan continuïteit, uitlegbaarheid, toetsing vooraf, procesvalidatie en levert meer privacyvriendelijke onderwijsgegevens en daardoor meer gebruiksmogelijkheden voor onderzoeksdoeleinden;

3. Wat is het doel van de afspraak?

- Welke kans ga je pakken of welk probleem ga je oplossen?
Rechtmatigheid van onderwijsgegevens t.b.v. onderzoek (artikel 23 WRO); per 1-1-2023 worden geen bestanden meer geleverd, maar via een platform verstrekt (inclusief pseudonimisering, anonimisering of waar nodig synthetisering).
- Wie vraagt erom? (Welk voordeel haalt (halen) deze partij(en) hieruit?)
De volledige onderwijsketen (o.a. Onderzoekers (derden) / de onderwijsraden / inspectie / DUO / OC&W / CITO / CvE).

De huidige verschuiving naar datageoriënteerde wetenschap (eScience of Data Driven onderzoek) met steeds meer data uit steeds heterogenere bronnen, de nieuwe technieken om deze data te combineren en te verrijken en het ontstaan van nieuwe, data gerelateerde vakgebieden, zoals Data Science, bieden een schat aan nieuwe mogelijkheden. Dit vereist echter wel een modern gegevensplatform.

¹ Met 'ketenafpraak' wordt hier elke vorm van overeenstemming tussen partijen in het onderwijsdomein bedoeld, waaronder standaarden, begrippensets, informatiemodellen, (domein)architecturen en (generieke) voorzieningen.

4. Wat is de aanleiding voor de afspraak?

- Waarom is de (aanpassing aan de) afspraak nodig? Bijv. wettelijke kaders, een projectdoelstelling of vanuit een bedrijfs- of ketenmissie?

Besluit is dat de Datakamer als opdrachtgever voor de beoogde ontwikkeling van een Ketenarchitectuur Onderwijsgegevensplatform verzoekt via DUO te bevorderen dat

- *Edustandaard via de geëigende gremia met betrokkenheid van alle onderwijssectoren en stakeholders uitvoering geeft aan de realisatie daarvan;*
- *het onder de vlag van Edustandaard in te richten werkverband daartoe allereerst een plan van aanpak opstelt met inzicht in scope, doelstellingen, mijlpalen, beoogde resultaten en deelnemers, met aandacht voor implementatieaspecten en met mogelijkheden voor tussentijdse bespreking indien issues in het werkverband daartoe aanleiding geven;*
- *het op stellen plan van aanpak binnen afzienbare termijn in de Datakamer wordt geagendeerd voor kaderstellende besluitvorming voor het daadwerkelijke ontwikkeltraject.*

- Waarom nu? Lost een acuut probleem op?

Voor 1-1-2023 moet een oplossing worden bedacht voor de 1cijfer problematiek (leveren van bestanden waarin gegevensminimalisatie nog niet heeft plaatsgevonden). Daarnaast is er een mogelijkheid om d.m.v. synthetisering veel meer gegevens te verstrekken dan tot nu toe.

5. Wat gaat er nu gebeuren?

- Wat zijn vervolgstappen? (ontwerp, (door)ontwikkeling, realisatie, beheer, governance)?

De belangrijkste vervolgstap is dat architecten uit de onderwijsketen gezamenlijk in een werkgroep komen tot een gedragen ketenreferentie architectuur (PLATO). Om dit te stimuleren heeft DUO een start hiermee gemaakt, maar dit moet o.a. nog gecombineerd worden met bijvoorbeeld de VRE referentiearchitectuur van SURF, requirements vanuit de Raden en de Onderwijsinspectie en de huidige mogelijkheden van een modern gegevensplatform.

De ROSA architectuurscan kan hierbij adviseren.

- Welke risico's zijn het vermelden waard?

Niets doen creëert een probleem voor de levering van de 1cijferbestanden na 1-1-2023

Initiële inschattingen van complexiteit en risico's

Let op: selecteer hieronder de juiste antwoorden, zie voorbeeld:

Dit project is een: ☐ kleine wijziging of uitbreiding van een bestaande afspraak
☐ grote wijziging of significante uitbreiding van een bestaande afspraak
☒ nieuwe afspraak

Onderwerp		Inschatting	Toelichting
Projectfase	☒	Prille begin	
		Al even op weg	
		Afgerond / in beheername	
Werkingsgebied		De afspraak beperkt zich tot één werkingsgebied (specifieke onderwijssector, overheid, private partijen, etc.)	
		De afspraak bestrijkt meerdere werkingsgebieden	
	☒	De afspraak bestrijkt het gehele onderwijsdomein	
Processcope		De afspraak raakt een enkele of slechts een zeer beperkt aantal ketenprocessen	
	☒	De afspraak raakt meerdere ketenprocessen	
		De afspraak raakt (vrijwel) alle ketenprocessen	

Privacy	X	Er worden geen persoonsgegevens verwerkt	Het is juist de bedoeling om gegevensminimalisatie in de keten toe te passen zodat niet langer persoonsgegevens t.b.v. onderzoek worden verwerkt, maar waar nodig pseudonimisering, anonimisering of synthetisering wordt toegepast.
		Er worden enkele persoonsgegevens verwerkt	
	X	Er worden veel persoonsgegevens of bijzondere persoonsgegevens verwerkt	
Informatiebeveiliging		Geen beschikbaarheids-, integriteits-, en/of vertrouwelijkheids-eisen	
		Enkele beschikbaarheids-, integriteits-, en/of vertrouwelijkheids-eisen	
	X	Strikte beschikbaarheids-, integriteits- en/of vertrouwelijkheids-eisen	
Toegang	X	Openbaar / publiek	Verder uitzoeken
	X	Op basis van groepslidmaatschap / rol	
	X	Op basis van identiteit	
Gegevensuitwisseling		Geen machine-machine-koppelingen	
		Enkele koppelingen, meerdere gelijksoortige partijen	
	X	Veel koppelingen, veel verschillende partijen	
Realisatie / implementatie / uitrol		Triviaal	
		Gemiddeld	
	X	Complex	
Beheer en doorontwikkeling	X	Nog onduidelijk / onbekend wie beheer en doorontwikkeling zal verzorgen	
		Beoogde beheerpartij is bekend, nadere afspraken maken	
		Beheer en doorontwikkeling is belegd	

Te scannen brondocumentatie

Geef een opsomming van alle documentatie die input is voor de uit te voeren Architectuurscan.

Titel en/of URL	auteur(s)	versienummer	Status
Ketenarchitectuur onderwijsgegevensplatform	J. van den Berg, J.W. van Veen	0.4	Concept
Doorontwikkeling van een VRE referentiearchitectuur	VRE Architectuurteam: Jeroen Beliën, Hans van den Berg, Erik Flikkenschild, Maarten Hoogerwerf, Tako Horsley (Joyce Nijkamp), Louis Stevens	1.3	Definitief
Usecases onderzoeksplatform v0.1	J. van den Berg, J.W. van Veen	0.1	Concept
verslag 16e Datakamer Onderwijs van 4 november 2021 0.99	Datakamer	0.99	Definitief
Presentatie voor datakamer - Ketenarchitectuur Onderwijsgegevensplatform	J. van den Berg, J.W. van Veen	nvt	Definitief
Presentatie Gegevensplatformen visie - samenvatting v0.4	J van den Berg, J.W. van Veen	0.4	Concept
CBS Microdata - CBS scherpt eisen aan voor toegang tot CBS-databestanden via remote access	Miriam van der Sengen	1.0	Definitief